

Kristiansund kommune
I medvind uansett vær

Kommuneplan for Kristiansund - samfunnsdel 2020-2032

Høringsforslag vedtatt i bystyret 1.10.2020

Innholdsfortegnelse

Rådmannens kommentar	3
Kommuneplanens samfunnsdel	4
Føringer og rammer	4
Medvirkning	4
Oppbygning av planen	4
Verdigrunnlag.....	6
Utvikling og utfordringer.....	7
Globale og nasjonale	7
Regionale og lokale	7
Kommunens satsingsområder	10
Den varme byen.....	11
Den kloke byen.....	12
Den smarte byen.....	13
Den modige byen.....	14
HR.....	15
Økonomi.....	16
Overordnet arealstrategi	17
Oppfølging.....	19

Rådmannens kommentar

Kristiansund mot 2032

Kommuneplanen er administrasjonens viktigste styringsverktøy og danner grunnlaget for politiske og administrative valg innenfor planperioden. Den viser en retning for Kristiansund inn i vår nære fremtid og danner utgangspunktet for hvordan vi skal ivareta kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver.

Med utgangspunkt i denne planen vil vi forbruke minst 17 milliarder kroner. Våre elever skal oppleve god kvalitet i 2 millioner skoletimer. Våre medborgere som trenger støtte for å leve verdige liv skal vi hjelpe gjennom 10 millioner timer med omsorg og pleie. Vi skal tilrettelegge for kultur- og næringsliv, utvikle gode samferdselsløsninger, beherske overgangen til en grønnere hverdag og veldig, veldig mye mer.

Om man legger Næringslivets Hovedorganisasjon sine ringvirkningsfaktorer til grunn, er det 30 milliarder kroner som Kristiansund kommune skal sirkulere inn i vår region over de neste 8 år. Da er det viktig at vi forstår alvoret, legger gode planer og gjennomfører dem godt. For å holde orden på gjennomføringen av tjenester og tiltak har vi tatt i bruk et virksomhetsstyringssystem. Dette vil gi våre ansatte, politikere og innbyggerne innsikt i om vi oppnår våre samfunnsmessige mål for perioden.

Kommuneplanen skal danne grunnlaget for at vi skal løse vårt samfunnsoppdrag bedre enn andre kommuner med spesielt fokus på områder hvor vi har rom for forbedring. Staten har bare en skattekake å fordele, og hvordan vi bruker vår andel er avgjørende for hvordan Kristiansund utvikler seg. Vi skal få mest og best mulige tjenester ut av hver krone. Å kunne gå likerettet med næringsliv, organisasjoner, frivillige og samarbeidskommuner inn i fremtiden, mot et klart målbilde, skaper den kraften vi trenger for å bli en bedre kommune å bo i; hver eneste dag.

Arne Ingebrigtsen
rådmann

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument og strategi for å møte fremtidens utfordringer. Planen danner utgangspunktet for hvordan vi skal ivareta kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn. Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter en samfunnsdel med handlingsdel og en arealdel.

Føringer og rammer

Love, forskrifter, politiske vedtak og overordnede styringssignaler fra stat, fylke og kommune samt kommunens økonomi rammer inn kommuneplanens samfunnsdel.

Føringer som har vært viktige i arbeidet med samfunnsdelen:

- regjeringens nasjonale forventninger
- regional og kommunal planlegging
- fylkesmannens forventninger til kommunal planlegging
- regionale planer
- plansamarbeid på Nordmøre
- planprogram kommuneplan
- planstrategi

Medvirkning

Arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel 2018–2030 hadde en omfattende medvirkningsprosess med workshop og dialogmøter, offentlig møte og informasjon ute på kommunens nettside og facebook. I forarbeidet ved denne revideringen har det ikke vært lagt opp til en så omfattende medvirkningsprosess.

Tilstrekkeligheten i forhold til medvirkning er vurdert og de viktigste medvirkningsprosessene har omfattet:

- kartlegging og analyse
- politiske utvalg i kommunen
- Ungdomsrådet
- Eldrerådet
- Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- kommunens egne fagavdelinger
- høring og offentlig ettersyn

Informasjonskanaler som kommunens nettside og facebookside, samt annonsering i lokalavisen har vært en del av medvirkningsprosessen.

Oppbygging av planen

Planen omhandler:

- Visjonen "I medvind uansett vær" viser retningen for utviklingen.
- Utfordringsbildet gir et innblikk i globale, nasjonale, regionale og lokale utfordringer som vil prege Kristiansund som samfunn og organisasjon fremover.
- 6 satsingsområder med mål og strategier peker på de områdene som skal ha ekstra oppmerksomhet og ressurser i planperioden:
 - Den varme byen
 - Den kloke byen
 - Den smarte byen
 - Den modige byen
 - HR
 - Økonomi
- Arealstrategien skal bidra til at målene i samfunnsdelen nås gjennom arealpolitikken.
- Oppfølging omhandler hvordan vi følger opp for å nå målene.

FNs bærekraftsmål sin betydning for planen

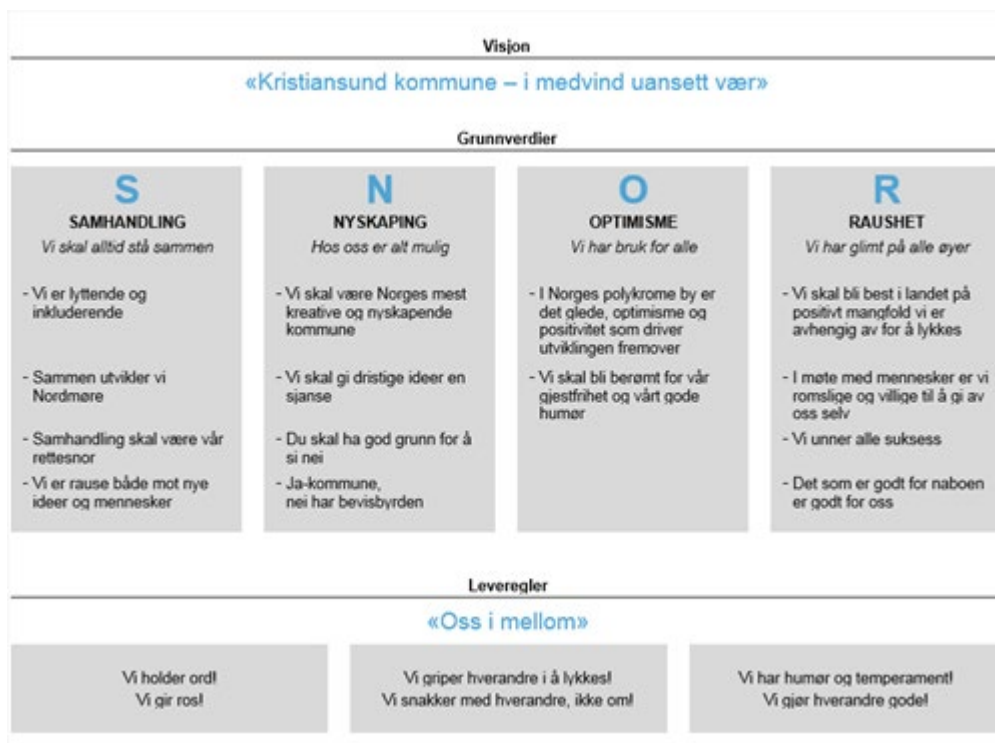
FNs bærekraftsmål er rammen for den strategiske utviklingen av Kristiansund. De forandrer måten å tenke på som kommune. De fire bærekraftsdimensjonene sosial, økonomisk, økologisk og helhetlig bærekraft henger sammen og påvirker hverandre. Vi har oversatt og omformulert de globale målene og dimensjonene slik at de passer til våre lokale utfordringer og muligheter. Bærekraftsmålene ligger til grunn for utfordringsbildet og satsingsområdene, og for hvordan planen skal følges opp. På samme måte som bærekraftsdimensjonene henger sammen og påvirker hverandre, må også kommuneplanens satsingsområder ses i sammenheng for å lykkes med å utvikle Kristiansund til et mer helhetlig bærekraftig samfunn.

Verdigrunnlag

Kommunens visjon, grunnverdier og leveregler utgjør kommunens verdigrunnlag.

Verdigrunnlaget skal være:

- kommunens vilje og evne til å bygge opp og videreutvikle et godt omdømme
- retningsgivende for arbeidsgiver i møte med kommunens medarbeidere, og komme til uttrykk gjennom ledelse og medarbeiderskap

Etisk kvalitet på tjenesteyting og myndighetsutøvelse er en forutsetning for at innbyggerne og andre interessegrupper skal ha tillit til kommunen. Målet er at alle ansatte og folkevalgte skal være seg dette bevisst. God etisk standard skal prege alle i møte med omverdenen, samt i etterlevelse av regelverk og kontrollsystemer.

Utvikling og utfordringer

Samfunnsplanens utfordringsbilde har sitt utgangspunkt i kommunens planstrategi for 2020-2023.

Globale og nasjonale

Globale endringer skjer kontinuerlig både i naturen og samfunnslivet. Noen endringer skjer raskt, mens andre endringer skjer over lang tid.

Endringer i naturen skjer vanligvis over svært lange perioder. Men industrisamfunnets hurtige vekst med en stadig økende bruk av fossil brensel har skapt en atmosfærisk drivhuseffekt. Denne effekten har gitt en økende global gjennomsnittstemperatur de siste århundrene. Dette påvirker alt levende som naturmangfold og matproduksjon, men også vann og hav. Dette er igjen årsaken til migrasjon av store folkegrupper. Klimaflyktninger er og blir store utfordringer for svært mange land.

Det globale samfunnets største utfordring til alle tider er arbeidet med å stoppe klimaendringene. Klimaendringer skjer allerede. Derfor må vi allerede i dag arbeidet med å tilpasse oss konsekvensene av endringene som skjer.

Menneskenes stadig økende kunnskap i å utnytte naturressurser og utvikle teknologi, har skapt det samfunnet vi har i dag. Vår evne til å utnytte kunnskap ved å samle og bearbeide data i digitale verktøy har gitt en eventyrlig rask endring av samfunnet. Det er ny teknologi og kunnskap som skal føre oss videre fra et forurensende industrisamfunn til et sosialt, økonomisk og økologisk bærekraftig lavutslippssamfunn med endret produksjon og forbruk.

Den digitale verden har brakt oss nærmere hverandre. Hele verden er markedet for store deler av næringslivet. For næringslivet har det gitt både muligheter og utfordringer. Netthandel har gitt høykostland redusert konkurransekraft. Utfordringen for høykostland i framtida er å være best på bærekraftige og effektive teknologiske løsninger.

Stadig flere mennesker bor i byer. Flere lite plasskrevende arbeidsplasser oppstår i byer og gir økt mulighet til å både bo og arbeide innen tette bymiljø. Våre byer blir mer og mer internasjonale. I et globalisert samfunn flytter og reiser vi mer.

I en verden med tett bebyggelse og aktiv internasjonal kontakt blir vi helsemessig sårbare. Det har vi erfart våren 2020 med koronapandemien. Dette har vist hvor viktig et internasjonalt samarbeid er og vil være når sykdomspandemier oppstår.

Disse globale trendene har direkte betydning også for vårt land og vår kommune.

Regionale og lokale

Nordmøre

Kristiansund og Nordmøre for øvrig, står i et gjensidig avhengighetsforhold til hverandre. Med stadig bedre kommunikasjon har store deler av Nordmøre blitt et felles bo- og arbeidsmarked. Det er flere viktige samferdselsprosjekt på Nordmøre som må gjennomføres for ytterligere å styrke Nordmøre som helhet.

Kommunene på Nordmøre har også flere av de samme utfordringene, med en økende gruppe eldre i befolkningen. Flere kommuner har også fått en negativ befolkningsutvikling. Ungdom drar fra kommunen og tar utdanning, og blir boende i de større byene i stor grad.

Næring og sysselsetting

Kristiansund har mange konjunkturavhengige arbeidsplasser. Det er usikkert hvor mange arbeidsplasser knytt til oljeindustri som vil være i kommunen om 10 år. Det er også usikkert hvor mange helsearbeidsplasser som vil være igjen i byen når sykehuset flyttes til Hjelset. Kommunen arbeider for å tilrettelegge for et allsidig arbeidsliv som i mindre grad er avhengig av globale konjunkturer.

Flere prosjekt er igangsatt for å skape nye virksomheter: Bolgneset, med havrelatert virksomhet, Helseinovasjonssenter, nytt kulturhus og Campus med nye høgskoletilbud. Det arbeides aktivt for at disse prosjektene skal bli fullført, og gi nye aktiviteter og arbeidsplasser i kommunen. Kristiansund har en arbeidsledighet pr mai 2020 på 4,4 % av befolkningen.

Fortsatt investering i infrastrukturinvestering, som vei og kraftforsyning, er viktig for å få utvikling av næringsaktivitet og arbeidsplasser i kommunen.

Kristiansund har potensial ved økt etterspørsel etter sjøtransport, og har allerede etablert et interkommunalt havnesamarbeid.

Kommunens moderne ekspanderende næringsliv vil ha en stadig økt etterspørsel etter høykompetent arbeidskraft. Derfor er nye fagrelevante høgskoletilbud av stor viktighet. Forskning i høyskolemiljøet vil også øke kommunens innovasjonspotensiale.

Kommunene på Nordmøre har utviklet fagsamarbeid på flere områder, slik som for eksempel digital utvikling (IKT-ORKidé), undervisning (Nettverk Nordmøre) og interkommunalt plan- og miljø/klima samarbeid. Kristiansund er deltaker i mer enn 50 ulike samarbeid med andre Nordmørskommuner, og har et drift- og koordineringsansvar i flere av disse.

Kristiansund har også et ansvar som et byregionsenter, og dekker regionale funksjoner innen kultur, handel og ulike tjenestetilbud.

Kommunens virksomhet skal tilpasses befolkningens behovsendringer, samtidig skal offentlige bygg og infrastrukturprosjekt kontinuerlig fornyes og moderniseres.

Befolkningsutvikling

Den største utfordringen vil være økning i antall eldre. Vi får trolig varig endring i aldersstrukturen og en krevende situasjon preget av aldersrelaterte sykdommer. Det betyr økt press på kommunens helsetjenester. Det er avgjørende at tjenesteproduksjonen er mest mulig kostnadseffektiv og at organisasjonen er omstillingsdyktig for å møte endrede krav og behov i befolkningen. En prognose for eldreomsorgen viser en total kostnadsendring i perioden 2018-2030 fra 661 til 906 mill. kroner (basert på 2018 regnskap for Kristiansund, SSB befolkningsprognose og 2018 kroneverdi).

Utfordringen i oppvekstsektoren er nedgangen i barnetall. De siste seks årene har vi sett en stor nedgang i befolkningen i aldersgruppen fra 0-5 år. Nedgangen vil fremover også bidra til et stadig lavere elevtall i skolene våre, som betyr lavere økonomiske overføringer til kommunen.

Folkehelse og livskvalitet

I alle kommunale planer skal folkehelse og klima/miljø være ivaretatt som gjennomgående perspektiv. Kommunen skal arbeide for en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, bidra til å utvikle sterke og bærekraftige samfunn gjennom gode oppvekst- og levekår, helserelatert atferd, fysisk og sosialt miljø. Sosiale forskjeller i helse og levevaner ser vi nasjonalt og lokalt. Det blir viktig å redusere sosial ulikhet og like viktig å hindre reproduksjon av sosial ulikhet.

Kommunen har en høyere andel barn som bor i husholdninger med lav inntekt, og en befolkning med lavere utdanningsnivå sammenlignet med fylke og landet forøvrig. Dette legger et dårligere grunnlag for levekår, levevaner og helse. Mange opplever utenforskap som følge av økt psykiske problemer, frafall i videregående skole og arbeidsuførhet, påvirker kommunen både samfunnsøkonomisk og negativt i forhold til levekår og personlig helse.

Det er ønskelig med en utvikling av lokalsamfunnet i Kristiansund som styrker innbyggers mulighet til å ta ansvar for egen helse, trivsel og mestring. Satsing på utfordringer knyttet til psykisk og fysisk helse gjennom forebygging og tidlig innsats, miljø og ulykkes- og skadeforebygging bidrar til en friskere og tryggere befolkning, og en generelt god folkehelse. Tjenestene må innrettes slik at de understøtter den enkelte innbyggers egne ressurser og mestringsevne, både hos friske, og blant dem som har økt risiko for sykdom og de som har utviklet sykdom.

Kommunens endring i befolkningssammensetningen gir økte utfordringer i hvordan vi utformer kommunen vår. Det må planlegges for at innbyggerne kan bo trygt i eget hjem så lenge som mulig og det vil være viktig å ha fokus på trygge og tilgjengelige møteplasser, både for barn, voksne og eldre. Arbeidet med by- og sentrumsutvikling må prioriteres. Dette krever bevissthet i lokalisering av handel, service og kulturtilbud og gode offentlige møteplasser for aktivitet og opphold. Nærhet til grønne lunger, parker og lekeareal er viktig for folkehelsen og urbant liv.

Det skal legges til rette for et aldersvennlig samfunn gjennom stedsutvikling, møteplasser og økt bruk av velferdsteknologi. Samtidig skal vi utvikle tilbudet innen velferdsteknologi og satse på kompetanseheving slik at det beherskes på en god måte.

Det må være en målsetting at alle i Kristiansund kan bli inkludert i idrett- og fritidstilbud, og ha lik rett til å oppleve kunst og kultur. Kultur gir økt livskvalitet for alle generasjoner. Arbeidet med nytt kulturhus vil være en styrke for Kristiansund og omlandet.

Den nærheten vi har til våre friluftsområder er unik. Disse områdene kan benyttes både til rekreasjon, lek, aktivitet og behandling. Kristiansund må fortsatt ta vare på disse friluftsområdene og gjøre de tilgjengelig for alle.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Dette har fått økende oppmerksomhet i senere år. En årsak kan være klimaendringene og økt sårbarhet overfor ekstremvær. Dessuten økt fokus på helseberedskap og smittevernplaner. Arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyser er viktig på alle nivåer. Sammen med beredskapsplaner og øvinger vil dette kunne bidra til at vi som samfunn vil stå bedre rustet til å møte eventuelle hendelser/kriser som måtte oppstå.

Klima- og miljøperspektiv

Klima og miljøarbeidet gjelder både i kommunen som virksomhet og kommunen som samfunn. Bystyret har tatt dette globale ansvaret på alvor og viderefører klimamålene som er vedtatt. Kommunen er premissgiver og pådriver i samfunnet både når det gjelder husholdningene og næringslivet. Her er det mange utfordringer med omstilling til et lavutslippssamfunn med et endret forbruk og produksjon.

Klimaendringene er allerede i ferd med å skje med mer dramatiske vær-situasjoner som truer både bygg og infrastrukturprosjekt. Dette må en ta hensyn til både i planlegging og bygging av nye anlegg. Samarbeid mellom politikere, næringslivsaktører og frivillige lag og organisasjoner er viktige for denne klimadugnaden.

Frivillige lag og organisasjoner

Frivilligheten er generelt viktig i demokratiske prosesser i de ulike interesseområdene. En sterk "frivillighet" er en viktig ressurs i kommunens samfunnsutvikling. Det er en utfordring å legge til rette for delaktighet av frivillige lag og organisasjoner. Mange innbyggere og organisasjoner vil gjerne bidra med å utvikle kommunen og sine lokalmiljø. Kommunen må derfor videreutvikle gode fora for innbyggerinvolvering.

Demokrati og samfunnsdeltakelse

Det er viktig at innbyggerne får en opplevelse av at de kan påvirke politiske beslutninger. Kristiansund har hatt en lavere valgdeltakelse de siste årene sammenlignet med fylket og landet. Det må satses på Ungdomsrådet og styrke demokratiopplæringen. Det vil være utfordrende å få til gode medvirkningsprosesser for å styrke demokratiet.

Økonomi

Økonomisk handlingsrom er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. Dette skal sikres gjennom effektiv ressursbruk og god økonomistyring. Kommunen skal jobbe målrettet for å oppfylle vedtatte finansielle mål og økonomiske handlingsregler innenfor drift, investering, lånegjeld og fondsoppbygging. Finansielle mål og økonomiske handlingsregler inngår i det årlige budsjettvedtaket og skal være førende for økonomistyringen. Dette skal gi grunnlag for å opprettholde en bærekraftig økonomi som tar hensyn til samfunnsutfordringene og ivaretar økonomisk handlingsrom på lang sikt.

Stabilitet og forutsigbarhet i den økonomiske politikken gir grunnlag for god kvalitet i tjenestene, fornøyde brukere, innbyggere og ansatte.

HR

Alle ansatte har et ansvar for å gi innbyggerne tjenester av god kvalitet. God ledelse, motiverte medarbeidere og et godt samarbeid med de tillitsvalgte og vernetjenesten er en forutsetning. Kommunen skal være en helsefremmende og inkluderende arbeidsplass som gir ansatte muligheter for faglig vekst og utvikling. Kommunen skal også gjenspeile befolkningens mangfold. En hovedutfordring vil være å skaffe tilstrekkelig arbeidskraft og rett kompetanse i årene som kommer. Kommunen skal derfor sikre innovativ utvikling og ha en strategi for å beholde og rekruttere dyktige medarbeidere.

Kommunens satsingsområder

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftsmålene består av 17 mål og 169 delmål som skal fungere som en felles global retning. Målene er inndelt i tre dimensjoner – økonomisk, sosial og økologisk bærekraft. Bærekraftsmålene gjelder for alle land i verden, og regjeringen har forpliktet Norge til å arbeide for å nå målene.

FNs bærekraftsmål utgjør det overordnede rammeverket for utviklingen av Kristiansundsamfunnet. Vi har oversatt og omformulert de globale målene til 10 lokale bærekraftsmål som passer til våre utfordringer og muligheter.

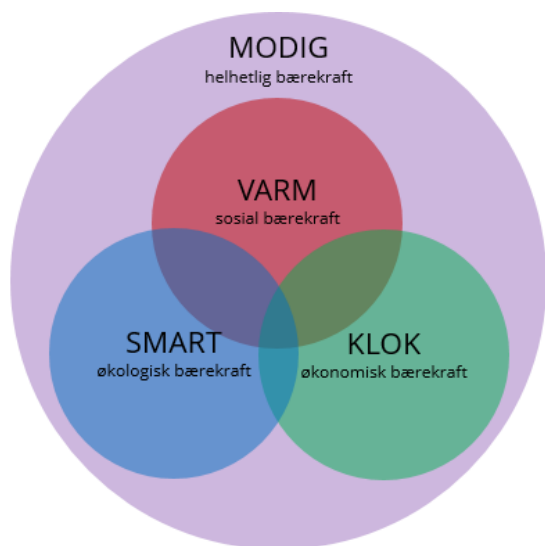

Med bakgrunn i de 10 lokale bærekraftsmålene er det definert følgende satsingsområder i kommuneplanen:

- Den varme byen
- Den kloke byen
- Den smarte byen
- Den modige byen

I tillegg er HR (menneskelige ressurser) og økonomi sentrale satsingsområder for kommunen.

De 4 «byene» illustrerer våre dimensjoner for bærekraft, vår visjon og framtidens Kristiansund.

Alle satsingsområdene er tverrsektorielle. Det betyr at de gjelder for alle tjenesteområdene, og at vi må arbeide sammen på tvers av sektorene for å oppnå den utviklingen vi ønsker. For hvert satsingsområde er det definert hovedmål og strategier.

Den varme byen

Vi ivaretar helse, trivsel, trygghet og livsutfoldelse for et mangfold av mennesker, som tar vare på hverandre. Våre bygg og byrom tar hensyn til både funksjonelle og estetiske verdier. Vi legger til rette for fellesskap og inkludering som stimulerer til utjevning av forskjeller, og en god fordeling av fellesskapets samlede ressurser.

God helse

God utdanning

Mindre ulikhet

Bærekraftig arbeidsliv

Grønt skifte

Havrommet

Infrastruktur

Lokalt kunnskaps-
potensial

Bærekraftig
by og
samfunn

Samarbeid

Hovedmål og strategier

HOVEDMÅL: Slik vil vi ha det	STRATEGIER: Slik gjør vi det
Vi har lagt til rette for god helse og livskvalitet for alle, uansett alder.	<p>Vi skal mobilisere innbyggerne til å ta vare på seg selv og sine omgivelser, og tilrettelegge for friluftsliv og aktivitet i nærmiljøet.</p> <p>Vi skal forebygge tidlig og på riktig tidspunkt, fremfor å reparere sent.</p> <p>Vi skal fremme arbeidet med forebygging av psykiske lidelser og rusmisbruk.</p>
Vi har et aldersvennlig samfunn.	<p>Vi skal legge til rette for at innbyggerne kan bo trygt i eget hjem så lenge som mulig.</p> <p>Vi skal legge til rette for aktiv deltagelse og ta i bruk eldre som en ressurs.</p>
Vi har en inkluderende, rettferdig og god utdanning, og muligheter for livslang læring for alle.	<p>Vi skal ha en langsiktig utdanningsstrategi for å lykkes med kommunens samfunnsutvikling.</p> <p>Vi skal ha god kvalitet og kompetente voksne i barnehager og skoler.</p> <p>Vi skal opprettholde involvering av våre eldre på forskjellige lærings- og opplysningsarena.</p>
Vi har like muligheter for alle til tross for ulike forutsetninger.	<p>Vi skal i samarbeid med ulike aktører arbeide for å motvirke utenforskap og konsekvenser av sosiale ulikheter, og spesielt ta hensyn til barn og unge.</p> <p>Vi skal opprettholde en mangfoldig frivillig sektor som samarbeider med kommunen om å skape gode lokalsamfunn, tjenester og tilbud til befolkningen.</p> <p>Vi skal identifisere og sette inn tiltak på riktig tidspunkt for de som står i fare for å falle utenfor.</p> <p>Vi skal legge til rette for mangfoldige bomiljø og boformer som ivaretar en variert befolkningssammensetning.</p>
Vi har en trygg by som er tilgjengelig for alle.	<p>Vi skal ha en byutvikling som er universelt utformet slik at mennesker på tvers av alder og bakgrunn kan møtes og leve sammen.</p> <p>Vi skal arbeide med forskjønning, inkludering og utvikling av kommunen.</p>

Den kloke byen

Vi har kunnskap, ideer, og talenter. Vi er søkende etter ny kunnskap og deler den med andre. Vi utvikler våre virksomheter og vårt demokrati slik at vi har økonomisk styring og kontroll, som sikrer velferden i et bærekraftig samfunn. Vi tar vare på vår kulturelle identitet og er stolte av hva vi får til. Vi har trygge arbeidsplasser som gir trivsel og livskvalitet for befolkningen i hele arbeidsregionen.

Bærekraftig arbeidsliv

God helse

God utdanning

Mindre ulikhet

Grønt skifte

Havrommet

Infrastruktur

Lokalt kunnskaps-potensial

Bærekraftig by og samfunn

Samarbeid

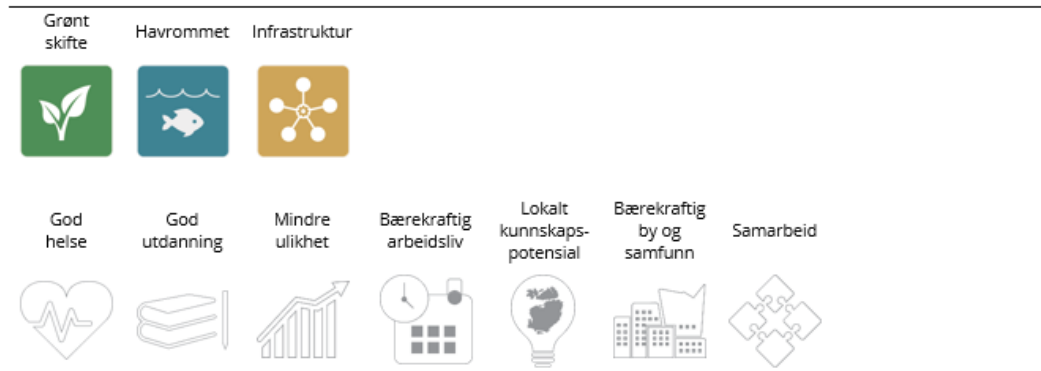
Hovedmål og strategier

HOVEDMÅL: Slik vil vi ha det	STRATEGIER: Slik gjør vi det
Vi har et inkluderende og bærekraftig arbeidsliv.	<p>Vi skal fokusere på å tilrettelegge for et næringsliv som kombinerer oppmerksomhet på eksisterende næringer og nye næringer som utvikles.</p> <p>Vi skal ha tilgjengelig næringsareal, og være informert om tilgjengelig næringsareal i våre nabokommuner.</p> <p>Vi skal tilpasse utdanningstilbudet til et framtidig arbeidsmarked, og skape en kultur for endringsvilje.</p> <p>Vi skal styrke utdanningstilbudene med oppdaterte nybygg og oppdatert utstyr.</p> <p>Vi skal gjøre det attraktivt å jobbe innenfor helse- og omsorg.</p> <p>Vi skal ha optimal tilpasning av kommunale tjenester i forhold til behov.</p>
Vi har styrket byen som regional motor gjennom handlekraftige og forpliktende partnerskap.	<p>Vi skal være et regionsenter med gode offentlige og kommersielle tjenester til omlandet.</p> <p>Vi skal etablere møteplasser der kunnskap deles, tanker utfordres og spørsmål stilles.</p> <p>Vi skal bygge en kulturell infrastruktur som gir økt mulighet for kulturproduksjoner og aktivitet i regionen.</p>

Den smarte byen

Vi utnytter våre naturgitte forutsetninger og er gode forvaltere av våre naturressurser, både på land og i havet. Vi ivaretar det globale perspektivet og utvikler våre byer og tettsteder ut ifra klima- og miljøvennlige forutsetninger. Vår bebyggelse og infrastruktur skal være et viktig ressursgrunnlag for framtidige generasjoner.

Hovedmål og strategier

HOVEDMÅL: Slik vil vi ha det	STRATEGIER: Slik gjør vi det
Vi har klima- og miljøperspektiv i alt vi gjør, og er pådriver for en samfunnsutvikling mot et lavutslippsamfunn.	<p>Vi skal ha en klimavennlig kommune som gjør det enklest å velge miljøvennlig.</p> <p>Vi skal ha gode kunnskapsgrunnlag i arbeidet med reduksjon av klimagassutslipp.</p> <p>Vi skal påvirke leverandørmarkedet, og være pådrivere for klimavennlige anskaffelser.</p> <p>Vi skal investere i og drifte bygg og infrastruktur vurdert ut fra et bærekraftig livsløpsperspektiv.</p> <p>Vi skal benytte sirkulære avfallsløsninger og redusere det totale forbruket som medfører avfall.</p> <p>Vi skal ha et tydelig klima- og miljøperspektiv i utvikling av næringsareal.</p> <p>Vi skal ta vare på matjorda og lære av våre nabokommuner.</p>
Vi har redusert konsekvensene av klimaendringen som skjer.	Vi skal ta hensyn til klimaendringen gjennom våre areal- og reguleringsplaner, og stille krav til tekniske løsninger.
Vi har bevart våre marine ressurser og bruker havet på en måte som fremmer våre naturgitte forutsetninger og utvikling.	<p>Vi skal ta vare på og utnytte havrommet som kommunens «spiskammers» og ferdselsåre.</p> <p>Vi skal bidra til å utvikle ny bærekraftig næringsaktivitet, og legge til rette for nye lokale bedriftsetableringer.</p>
Vi har solid infrastruktur.	<p>Vi skal ha infrastruktur som dekker framtidens behov for digital utvikling, elkraft og vann og avløp.</p> <p>Vi skal utvikle våre veisamband for en sikker og miljøvennlig trafikkavvikling.</p> <p>Vi skal arbeide for å bedre eksisterende og utvikle nye transport- og samferdselsløsninger.</p> <p>Vi skal ha regionalt samarbeid for at regionens behov når fram i nasjonal transportplan.</p>

Den modige byen

Vi har en felles helhetsforståelse som gir god samhandling og bærekraftig samfunnsutvikling. Her finnes risikovilje og pågangsmot. Hos oss skjer det innovasjon og omstilling. Vi har sterke fagmiljøer og et nyskapende næringsliv, som utvikler seg sammen med det offentlige.

Hovedmål og strategier

HOVEDMÅL: Slik vil vi ha det	STRATEGIER: Slik gjør vi det
Vi er en fremtidsrettet og inkluderende kommune.	<p>Vi skal ha en kommune som har en kunnskapsbasert helhetsforståelse av hva som er forutsetningene for god samfunnsutvikling.</p> <p>Vi skal bidra til å digitalisere tjenestetilbudene i offentlig sektor.</p> <p>Vi skal våge å være i front, ta risiko og prøve ut nye leveransemetoder og tjenestetilbud, men samtidig ta vare på de gode løsningene.</p> <p>Vi skal være en effektiv og attraktiv by som benytter smarte og moderne løsninger, og ha arenaer som stimulerer til skaperkraft.</p> <p>Vi skal være et attraktivt reisemål og utvikle reiselivet slik at det gir ny vekst.</p> <p>Vi skal styrke vår innbygger- og brukervedvirkning, motivere til samfunnsdeltagelse og tjenesteutvikling.</p>
Vi er en foretrukket og innovativ samarbeidspartner.	<p>Vi skal samarbeide tett med forskningsmiljø, andre offentlige myndigheter, kompetansemiljø og lokalt næringsliv for å styrke læringsarenaer og stimulere til entreprenørskap.</p> <p>Vi skal ha en sterk delingskultur og samarbeide med offentlig sektor, kunnskapsmiljøer og næringsliv.</p>
Vi tar i bruk gullet i vår egen bakgård.	Vi skal ha en gjennomgående entreprenør- og innovasjonskultur.

Kristiansund kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver, og en fremtidsrettet og fleksibel organisasjon med kompetente medarbeidere.

Hovedmål og strategier

HOVEDMÅL: Slik vil vi ha det	STRATEGIER: Slik gjør vi det
Vi er en attraktiv arbeidsgiver.	<p>Vi skal ha et felles verdigrunnlag</p> <p>Vi skal ha en klar identitet og godt omdømme.</p> <p>Vi skal tilrettelegge for samarbeid, medbestemmelse og involvering.</p> <p>Vi skal sikre et godt arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon.</p> <p>Vi skal bidra til et inkluderende arbeidsliv, og legge til rette for at ansatte har en god og meningsfylt arbeidshverdag.</p> <p>Vi skal ha en livsfasepolitikk som gjenspeiler likeverd for ansatte.</p>
Vi er en fremtidsrettet og fleksibel organisasjon.	<p>Vi skal utøve en tydelig og mestringsorientert ledelse.</p> <p>Vi skal bidra til tillitsbasert medarbeiderskap og legge til rette for medarbeiderdrevet innovasjon.</p> <p>Vi skal sikre den enkelte medarbeider nødvendig kompetanse og sette organisasjonen i stand til å møte framtidige rekrutterings- og kompetanseutfordringer.</p>
Vi har fokus på kvalitet, og jobber kontinuerlig med forbedring av våre tjenester i henhold til krav.	<p>Vi skal ha nødvendige rutiner og prosedyrer som sikrer tjenester til våre innbyggere i henhold til myndighetskrav og egne krav.</p> <p>Vi skal rapportere, følge opp og lære av avvik og uønskede hendelser.</p> <p>Vi skal avdekke og følge opp risiko for avvik.</p> <p>Vi skal evaluere og ved behov forbedre våre prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.</p>

Kristiansund skal være en økonomisk robust og bærekraftig kommune.

Hovedmål og strategier

HOVEDMÅL: Slik vil vi ha det	STRATEGIER: Slik gjør vi det
Vi har økonomisk bærekraft i virksomheten.	Vi skal arbeide målrettet for å oppfylle vedtatte handlingsregler for drift, investering og fondsoppbygging. Vi skal utarbeide klimabudsjett og klimaregnskap.
Vi har god økonomistyring og effektiv tjenesteproduksjon.	Vi skal arbeide aktivt for å sikre god økonomistyring i hele organisasjonen. Vi skal ha kontroll på vår gjeld i et langsiktig perspektiv. Vi skal vurdere kostnadsnivået vårt opp mot sammenlignbare kommuner og markedet, og jobbe systematisk med økonomiske analyser som grunnlag for effektiv tjenesteproduksjon.

Overordnet arealstrategi

Arealstrategien bygger opp under mål og strategier i samfunnsdelen og gir overordnede føringer for kommunens fysiske utvikling i et langsiktig perspektiv. Den overordnede arealstrategien følges opp i kommuneplanens arealdel.

Formålet med arealstrategien er å lage en kobling mellom overordnede føringer og målsetninger, og de konkrete arealdisponeringene som gjøres i kommuneplanens arealdel.

Mål for planarbeidet

- Vi skal prioritere fortetting og transformasjon av allerede utbygde områder fremfor å bygge ned nye arealer.
- Vi skal bygge videre på den kompakte byen gjennom fortetting og transformasjon av sentrale områder og områder med god kollektivdekning, og jobbe for god tilgjengelighet i kommunen.
- Vi skal tilrettelegge for attraktive næringsarealer i tilstrekkelig omfang og på riktig sted, i et langsiktig perspektiv og sett i sammenheng med våre nabokommuner.
- Vi skal sikre god bokvalitet og gode oppvekstvilkår for barn og unge.
- Vi skal ta vare på viktig grønnstruktur i kommunen og sørge for god tilgjengelighet til grøntområder i alle bydeler.
- Vi skal jobbe for en klima- og miljøvennlig utvikling av kommunen, og ruste kommunen for forventede klimaendringer.
- Vi skal ta vare på Kristiansunds særpreg og identitet gjennom å ivareta kommunens kulturminner og -miljøer.

Strategi for langsiktig utvikling

Denne arealstrategien skal på et overordnet og strategisk nivå peke ut en ønsket utviklingsretning for Kristiansund kommune frem mot 2050. Det skal være et grunnlagsdokument for revisjonen av kommuneplanens arealdel 2020-2032 som nå er i gang, og for senere kommuneplanprosesser. I arbeidet med arealstrategien er det utarbeidet et kunnskapsgrunnlag som kan leses i et eget dokument.

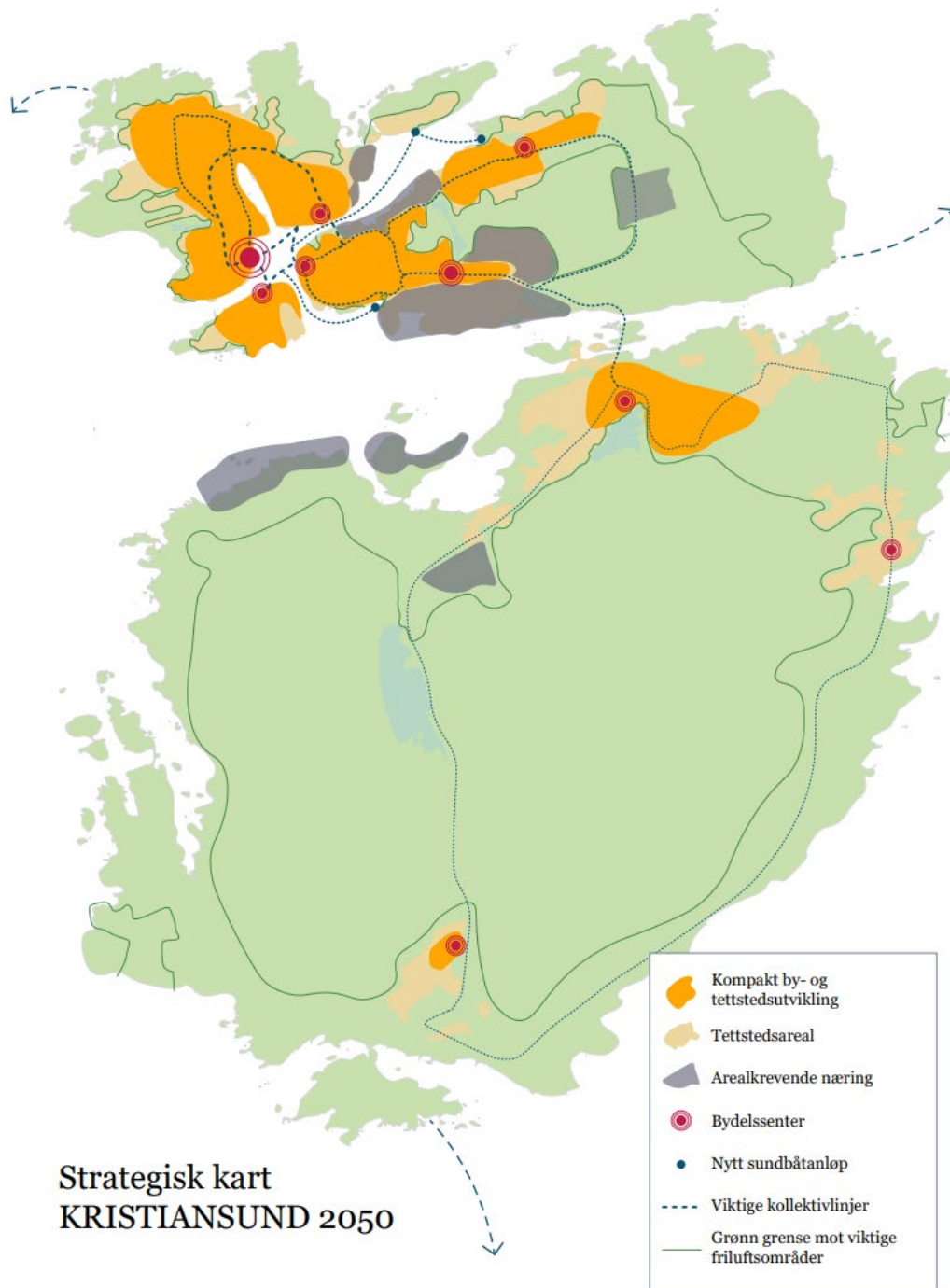
På kartet er det tegnet inn tettstedsareal etter SSBs definisjon, markert i lyst gul, for å illustrere utstrekningen av dagens bebyggelse. Her er også ferdig regulerte utvidelser av byggesonen tatt med, som Skorpa, Jørihaugen vest og Ådalsgrenda. I tillegg er det tegnet inn en liten utvidelse av tettstedsarealet på Storbakken. I oransje vises soner for kompakt by- og tettstedsutvikling, hvor vi ønsker å konsentrere og prioritere boligbyggingen.

Sirkler som markerer sentrum/bydelssenter illustrerer hvor det er, eller hvor man ønsker å utvikle bydelssenter i kommunen. Aktuelle funksjoner for bydelssentrum er dagligvarebutikk, kafé, annen detaljhandel i mindre skala, offentlige virksomheter, samfunnshus, offentlige møteplasser med videre.

Det er vist grå soner hvor arealkrevende næring kan lokaliseres. Med arealkrevende næring menes næringsvirksomhet som behøver store arealer i forhold til antall ansatte og besøkende.

Det er tegnet inn grønn grense mot viktige friluftsområder. Dette er tenkt som en markagrense som ikke skal overskrides. Det betyr ikke at det er fritt frem å bygge ned andre grøntområder, men at det spesielt er pekt ut hvilke områder vi vil "frede".

De viktigste kollektivlinjene er vist. Tykkelsen på linjene (tre nivåer) viser hvor tilbudet er best og hvor det er flest passasjerer. Det er også tegnet inn forslag til hvor eventuelle nye sundbåtlinjeler og -anløp kan legges.

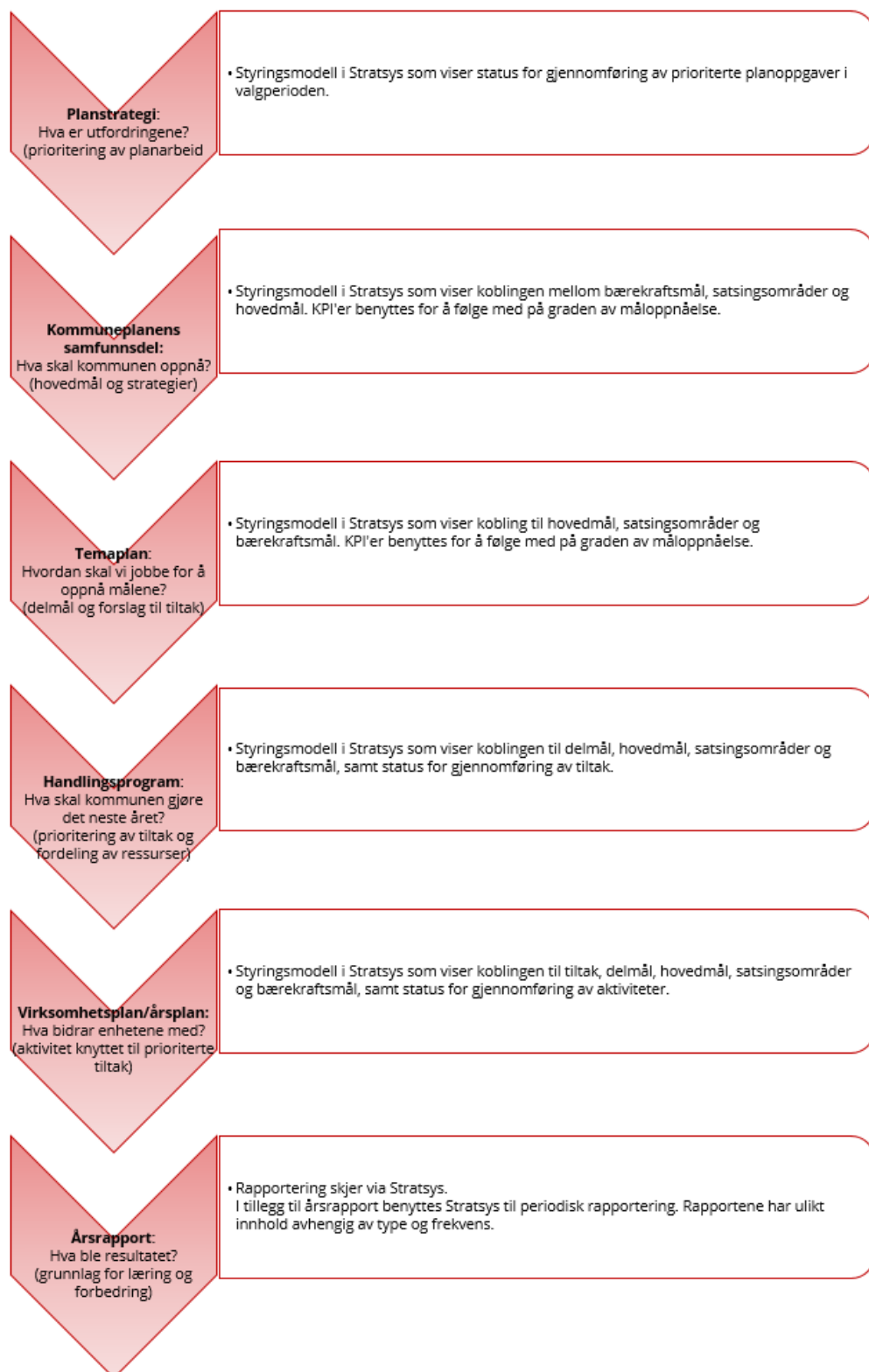
Prinsipper for utvikling

- Nullvisjon om nedbygging av viktige friluftsområder, uberørt strandsone eller dyrka mark.
- Nullvisjon om utvidelse av byggesonen/tettstedsarealet vist på kartet.
- Boligbyggingen skal prioriteres i soner for kompakt by- og tettstedsutvikling.
- Kort avstand til sentrum, bydelscenter eller kollektivholdeplass med godt tilbud gir økt prioritet for utbyggingsområder og fortettingsprosjekter.
- Transporthierarkiet snus for å fremme grønn mobilitet; fotgjengere øverst, privatbiler nederst.
- For å få et mer balansert boligtilbud, skal det prioriteres bygging av boligtyper det i dag er underskudd av; leiligheter og rekkehus prioriteres foran eneboliger.
- Arbeidsplassintensive virksomheter skal primært etableres i sentrum, sekundært på sentrale deler av Løkkemyra.
- Arealkrevende næring lokaliseres i soner for dette.
- Sosial boligbygging; kommunen skal jobbe med å sikre ikke-kommersielle boliger.

Oppfølging

Kommuneplanens samfunnsdel ligger til grunn for alt arbeid og videre utvikling av kommunen. Planen er styrende for øvrige planer, og prioriteringene i handlingsprogrammet. Handlingsprogrammet utgjør kommuneplanens handlingsdel. Rapportering skjer i årsrapporten.

For å sikre helhetlig planlegging og effektiv styring i tråd med bærekraftsmålene, skal alle planene i kommunen bygges opp med en helhetlig og gjennomgående målstruktur. Det innebærer at det skal være en rød tråd fra de overordnede målene i kommuneplanen til delmål og tiltak i underliggende planverk, og aktiviteter ute i enhetene. Oppfølging skjer i virksomhetsstyringsystemet "Stratsys" ved hjelp av ulike styringsmodeller, analyser av data og rapportering.

Samhandling og samarbeid for å nå målene

For at kommunen skal lykkes med satsingsområdene må sentrale rammebetingelser være på plass. Organisasjonen må være i forkant av utviklingen og rustet for å møte framtidens behov og uforutsette hendelser, samtidig som den daglige driften må ivaretas på en bærekraftig måte. Kommunen er avhengig av samhandling med innbyggerne og omverdenen for å få dette til.

Kristiansund skal være langt framme nasjonalt i arbeidet med bærekraftig samfunnsutvikling og samarbeider med andre kommuner om lokalt arbeid mot globale mål. For å følge opp viktige felles satsinger i kommuneplanen vil kommunen vektlegge mobilisering av et mangfold av aktører og ulik kompetanse. Kommunen vil samarbeide i sterke partnerskap med næringsliv, kunnskapsmiljøer, kultur og frivillige for å skape gode løsninger for vanskelige utfordringer.